

OSTROWSKI I WSPÓLNICY

KANCELARIA RADCÓW PRAWNYCH

ALERT PRAWNY

Świadczenia dla obywateli Ukrainy lub osób, które zapewniły im zakwaterowanie i wyżywienie

W alercie omawiamy świadczenia, które wprowadziła ustawa z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz jej nowelizacja.

Kancelaria Ostrowski i Wspólnicy sp. k., ul. Lubicka 53, 87-100 Toruń
(+48) 724 679 513 ■ torun@ostrowski-legal.net ■ www.ostrowski.legal

Stan prawny na: 8 kwietnia 2022 r.

Dla kogo?

W alercie omawiamy świadczenia, które wprowadziła ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W zakresie świadczeń ustawa obejmuje jedynie:

- **obywateli Ukrainy**, którzy przybyli do Polski z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi oraz nieposiadających obywatelstwa ukraińskiego **małżonków** obywateli Ukrainy, o ile przybyli do Polski z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi którzy przybyli do Polski **najwcześniej w dniu 24.02.2022 r. i których pobyt w Polsce uznaje się w związku z tym za legalny w okresie 24.02.2022 r. – 24.08.2023 r.**
- dzieci urodzone w Polsce przez matkę spełniającą któryś z powyższych punktów.

Na potrzeby alertu osoby te będą nazywane w skrócie „Obywatelami Ukrainy”.

WAŻNE

Wszystkie świadczenia przysługujące Obywatelom Ukrainy **wymagają posiadania przez nich numeru PESEL**. Dlatego przed złożeniem wniosku o świadczenie, należy najpierw złożyć wniosek o nadanie numeru PESEL. Warto od razu założyć Profil Zaufany – pozwoli to na składanie wniosków w postaci elektronicznej.

Jednorazowe świadczenie pieniężne 300 zł

Komu przysługuje?

Świadczenie przysługuje Obywatelowi Ukrainy, który został wpisany do rejestru PESEL.

Co to za świadczenie?

Jest to jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł na osobę.

Jest ono przeznaczone na utrzymanie – w szczególności pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Ustawa nie przewiduje jednak procedury weryfikacji sposobu wykorzystania otrzymanego świadczenia.

Jak złożyć wniosek?

Wniosek składa się do wójta/burmistrza/prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce pobytu osoby uprawnionej do świadczenia. Wójt/burmistrz/prezydent może upoważnić do prowadzenia postępowania w tych sprawach także swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy (np. w Toruniu – wnioski przyjmuje Toruńskie Centrum Świadczeń Rodzinie).

Wniosek składa osoba uprawniona do świadczenia lub jej przedstawiciel ustawowy / opiekun tymczasowy / osoba sprawująca pieczę nad dzieckiem.

Przyznanie świadczenia nie wymaga wydania decyzji, decyzja wydawana jest jedynie w przypadku odmowy przyznania świadczenia (w przypadku nie spełnienia warunków jego otrzymania).

**Wzór wniosku, udostępniony przez
Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej**

POBIERZ

Świadczenie pieniężne dla osób, które zapewniły zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy

Komu przysługuje?

Świadczenie to może być przyznane wyjątkowo nie Obywatelom Ukrainy, a osobom, które zapewnią zakwaterowanie i wyżywienie:

- obywatelom Ukrainy, którzy przybyli do Polski z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi oraz
- obywatelom Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy przybyli do Polski z tej samej przyczyny, a także
- nieposiadających obywatelstwa ukraińskiego małżonków obywateli Ukrainy, o ile przybyli do Polski z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi.

Czy ww. osoby muszą posiadać PESEL?

Nie, w przypadku tego świadczenia ww. osoby nie muszą posiadać numeru PESEL. PESEL (lub NIP) musi natomiast oczywiście posiadać osoba składająca wniosek o świadczenie, tj. osoba, która zapewnia ww. osobom zakwaterowanie i wyżywienie.

Co to za świadczenie?

Jest to świadczenie pieniężne, w maksymalnej wysokości 40 zł za osobę dziennie, przyznawane za okres faktycznego zapewniania zakwaterowania i wyżywienia ww. osobom, nie dłużej niż za okres 60 dni. Świadczenie wypłacane jest z dołu.

Dzienna stawka może być podwyższona przez wojewodę w przypadku:

- 1) zapewniania zakwaterowania i wyżywienia ww. osobom przed dniem wejścia w życie ustawy;
- 2) gdy podmiotem zapewniającym zakwaterowanie i wyżywienie ww. osobom jest jednostka organizacyjna, osoba prawna albo przedsiębiorca.

Również **okres wypłaty świadczenia** może zostać w szczególnie uzasadnionych przypadkach (za zgodą wojewody) **przedłużony** na więcej niż 60 dni:

- 1) w indywidualnych sprawach – na szczegółowo uzasadniony wniosek podmiotu zapewniającego wyżywienie i zakwaterowanie,
- 2) dla grupy podmiotów zapewniających wyżywienie i zakwaterowanie na obszarze danego województwa – z urzędu.

Kiedy świadczenie nie przysługuje?

Świadczenie nie przysługuje, jeżeli warunki zakwaterowania i wyżywienia zagrażają życiu lub zdrowiu ludzi, lub gdy we wniosku o jego przyznanie podano nieprawdę.

Świadczenie pieniężne dla osób, które zapewniły zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy

Jak złożyć wniosek?

Osoba, która zapewnia zakwaterowanie i wyżywienie ww. osobom, składa wniosek w urzędzie gminy. Do wniosku dołącza się kartę osoby przyjętej do zakwaterowania.

We wniosku wnioskodawca musi oświadczyć, że za osobę przyjętą do zakwaterowania na wskazany okres nie wypłacono już świadczenia oraz nie otrzymano dodatkowego wynagrodzenia, np. za najem.

Wniosek rozpatrywany jest w terminie miesiąca od dnia jego złożenia.

Gmina może uzależnić przyznanie lub wypłatę świadczenia od weryfikacji warunków zakwaterowania i wyżywienia – weryfikacji tej dokonują upoważnieni pracownicy urzędu gminy.

Wzór wniosku oraz karty osoby przyjętej do zakwaterowania, określony przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

POBIERZ

Świadczenia rodzinne, świadczenie 500+, Rodzinny Kapitał Opiekuńczy, świadczenie Dobry Start oraz dofinansowanie obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku

Komu przysługują?

Świadczenia przysługują Obywatelom Ukrainy, którzy spełniają warunki otrzymania danego świadczenia określone w polskich ustawach regulujących te świadczenia (z wyłączeniem warunku posiadania karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”).

Do ubiegania się o nie wymagane jest posiadanie numeru PESEL.

Świadczenia te są przyznawane na wniosek, począwszy od miesiąca, w którym wniosek wpłynął, ale nie wcześniej niż od miesiąca w którym osoba ubiegająca się o świadczenie została wpisana do rejestru obywateli Ukrainy prowadzonego przez Straż Graniczną.

Świadczenia na dziecko przysługują także opiekunowi tymczasowemu małoletniego Obywatela Ukrainy przebywającego w Polsce bez opieki osób dorosłych.

Co to za świadczenia?

Obywatele Ukrainy mogą się ubiegać o przyznanie:

- świadczeń rodzinnych,
- oraz, **jeżeli zamieszkują z dziećmi w Polsce:**
- świadczenia wychowawczego (500+),
 - świadczenia Dobry Start,
 - Rodzinnego Kapitału Opiekuńczego,
 - dofinansowania obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna.

Świadczenia rodzinne, świadczenie 500+, Rodzinny Kapitał Opiekuńczy, świadczenie Dobry Start oraz dofinansowanie obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Świadczenia rodzinne to:

- 1) zasiłek rodzinny
- 2) dodatki do zasiłku rodzinnego
- 3) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne;
- 4) zapomoga wypłacana przez gminy (gdy gmina taką zapomogę ustanowi - tzw. Becikowe gminne);
- 5) świadczenia wypłacane przez gminy (gdy gmina ustanowi takie świadczenia);
- 6) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. Becikowe);
- 7) świadczenie rodzicielskie

W przypadku świadczeń uzależnionych od kryterium dochodowego, przy ustalaniu dochodu rodziny w przeliczeniu na osobę **nie będzie uwzględniany członek rodziny**, który zgodnie z oświadczeniem osoby ubiegającej się o te świadczenia, nie przebywa na terytorium Polski.

Wniosek o świadczenia rodzinne składa się urzędzie gminy właściwym ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy.

Wzory wniosków o świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy - dostępne na stronie Ministerstwa

ZOBACZ

ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE 500+

Świadczenie to przysługuje w wysokości 500 zł miesięcznie na wszystkie dzieci do 18. roku życia, bez względu na dochody uzyskiwane przez rodzinę.

Wniosek o świadczenie wychowawcze składa się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Świadczenia rodzinne, świadczenie 500+, Rodzinny Kapitał Opiekuńczy, świadczenie Dobry Start oraz dofinansowanie obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku

ŚWIADCZENIE DOBRY START

Świadczenie to przysługuje raz w roku w wysokości 300 zł bez względu na dochód rodziny, z przeznaczeniem na wyprawkę szkolną dziecka:

- w wieku do 20 lat,
- w wieku do 24 lat (w przypadku ucznia z niepełnosprawnością).

Wniosek o świadczenie Dobry Start składa się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

RODZINNY KAPITAŁ OPIEKUŃCZY

Świadczenie to przysługuje **na drugie i każde kolejne dziecko w rodzinie, od ukończenia 12. do 35. miesiąca życia**, bez względu na dochód rodziny. Świadczenie wypłacane jest co miesiąc – po 500 zł przez dwa lata lub po 1000 zł miesięcznie przez rok, w zależności od wyboru rodzica.

Wniosek o Rodzinny Kapitał Opiekuńczy składa się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

DOFINANSOWANIE OBNIŻENIA OPŁATY RODZICA ZA POBYT DZIECKA W ŻŁOBKU

Dofinansowanie przysługuje na dziecko, które uczęszcza do żłobka, klubu dziecięcego lub korzysta z opieki u opiekuna dziennego, jeśli rodzic nie otrzymuje na to dziecko Rodzinnego Kapitału

Na dane dziecko, za ten sam okres, można będzie otrzymać albo dofinansowanie albo Rodzinny Kapitał Opiekuńczy. Dlatego rodzic będzie drugiego lub kolejnego dziecka w wieku od 12 do 35 miesiąca musi wybrać rodzaj wsparcia - czy chce skorzystać z dofinansowania czy Rodzinnego Kapitału Opiekuńczego.

Dofinansowanie wynosi maksymalnie 400 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej niż wysokość opłaty ponoszonej przez rodziców za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna i wypłacane będzie na rachunek bankowy placówki, do której uczęszcza dziecko.

Wniosek o dofinansowanie składa się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Świadczenia z pomocy społecznej

Komu przysługują?

Świadczenia mogą być przyznane Obywatelowi Ukrainy, który został wpisany do rejestru PESEL i który spełnia warunki otrzymania danego świadczenia określone w polskiej ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Świadczenia te mogą być też przyznane obywatelowi Ukrainy przebywającemu legalnie w Polsce (jest to inna sytuacja niż „Obywatela Ukrainy” - którego pobyt uznaje się za legalny w związku z jego przybyciem do Polski po 24.02.2022 r.; chodzi tu o obywateli Ukrainy, którzy np. już wcześniej przebywali w Polsce na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy), którego członek rodziny powrócił na terytorium Ukrainy. Wówczas do składu rodziny nie wlicza się tego członka rodziny.

Co to za świadczenia?

Są to rozmaite świadczenia określone w ustawie o pomocy społecznej:

- świadczenia pieniężne, m.in.:
 - zasiłek stały, okresowy, celowy,
 - zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie,
 - pomoc na usamodzielnienie;
- świadczenia niepieniężne, m.in.:
 - praca socjalna,
 - posiłek,
 - pobyt i usługi w domu pomocy społecznej,
 - pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.

Świadczenia te przyznawane są w oparciu o kryteria dochodowe.

Jak uzyskać świadczenia?

Świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej. Pomoc społeczna może być też udzielana z urzędu.

Osoba ubiegająca się o świadczenia z pomocy społecznej składa oświadczenie o sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej. W postępowaniu nie przeprowadza się rodzinnego wywiadu środowiskowego, chyba że powstaną wątpliwości co do treści tego oświadczenia.

W sprawie pomocy społecznej najlepiej kontaktować się ośrodkiem pomocy społecznej w danej gminie.

Sprawdź właściwość urzędu
– gdzie załatwisz swoją sprawę

SPRAWDŹ

Skontaktuj się z autorką

Marta Trzeciak

radca prawny

+48 570 998 777

m.trzeciak@ostrowski-legal.net

Kancelaria Ostrowski i Wspólnicy sp.k.

Siedziba w Toruniu

ul. Lubicka 53
87-100 Toruń

Oddział w Gdyni

ul. Władysława IV 43
81-395 Gdynia

(+48) 56 651 07 93, 94; (+48) 724 679 513

torun@ostrowski-legal.net

Zapraszamy do bliższego poznania naszej Kancelarii:

www.ostrowski.legal

Niniejszy materiał jest objęty prawami własności intelektualnej Kancelarii Ostrowski i Wspólnicy sp. k. Wszelkie prawa zastrzeżone.